

תשע התייחסויות ללאמה

התייחסויות אלה למורה הרוחני או הרוחנית שלך מוזכרות ב-לם רים¹ צ'ן מו, הספר הגדול של הדרך המדורגת להארה של ג'ה צונגקפה, ומופיעות בשלמותן ב-דרך לעונג, הלם רים הנודע של הפאנצ'ן לאמה הראשון. הסוטר² המקורית מערך הקנים מקיפה שני כרכים, וכוללת תיאור נפלא של אלה ושל התייחסויות דומות שיש לפתח ביחס למורה, ומקורן בהבנה המעמיקה שהמורה מהווה את שער הכניסה היחיד שדרכו מגיע הבודה אל התלמיד, ולכן יחס נאות למורה הוא הכרחי בדרכו של התלמיד להארה.

תשע התייחסויות הנלמדות בסוטר² הן כדלקמן:

- א. **כמו ילד צייתן**, וותר על רצונך שלך, וקבל עליך את מרות המורה שלך.
- ב. **כמו יהלום**, היה חזק במסירותך לו או לה, ואל תתן לשום אדם או לשום קרוב לבוא ביניכם.
- ג. **כמו האדמה עצמה**, קבל כל תפקיד שהמורה יעמיס או תעמיס עליך.
- ד. **כמו ההרים הענקיים שבקצה העולם**, הישאר נאמן בשרותך אותו או אותה, למרות בעיות שמתעוררות.
- ה. **כמו משרת אישי**, מלא כל משימה שמוטלת עליך, ללא התחמקות, גם אם היא נראית לך מאוד לא נעימה.
- ו. **כמו עפר הארץ**, חפש את המעמד הנמוך ביותר, בוותרך על כל גאוונה, כל יומרה וכל יהירות.
- ז. **כמו כלי רכב יציב**, העמס על עצמך כל עול שמורך או מורתך מטילים עליך, ללא התחשבות בכובדו.
- ח. **כמו כלב נאמן**, השאר ללא כעס, גם אם מורך או מורתך יגערו וינזפו בך קשות.
- ט. **כמו סירה שלעולם לא מתלוננת**, היה מוכן לעבור בשרות המורה ממקום למקום, ככל שיידרש.

¹ לם רים פירושו בטיבטית "שלבים בדרך", והוא תיאור של הדרך המדורגת להארה. אחדים מגדולי המורים בטיבט כתבו לם-רים, וג'ה צונגקפה והפנצ'ן למה הראשון הם מן הידועים שבין אלה.

² "סוטר" פירושו שנאמרה על ידי הבודה.